
Wojna 1920

Materiały propagandowe z okresu wojny polsko-bolszewickiej w zasobie Archiwum Narodowego w Krakowie

W czasie wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r., w sytuacji gdy wróg wkroczył na terytorium państwa polskiego, jednym z ważnych elementów walki stała się propaganda obronna, która miała m.in. za zadanie zjednoczyć naród na czas wojny, rozbudzić uczucia patriotyczne.

W lipcu 1920 r. przy wielu instytucjach i organizacjach, w tym np. Prezydium Rady Ministrów, Komitecie Obrony Państwa, czy Generalnym Inspektoracie Armii Ochotniczej powstawały komórki odpowiedzialne za propagandę.

Najpowszechniejszym jej elementem była prasa, głównie codzienna, w której zamieszczano wezwania i apele władz, organizacji społecznych czy duchowieństwa. Wydawano również w dużych ilościach odezwy i ulotki, plakaty agitacyjne, itp., w których zachęcano do wstępowania do wojska, obrony kraju. Wezwania do walki z najeźdźcą łączono z budzącym grozę obrazem jego panowania.

Ponadto, wśród środków wykorzystywanych w wojennej propagandzie znalazła się twórczość literacka (wiersze, pieśni, piosenki, opowiadania).

Przedstawione poniżej przykłady propagandy pochodzą z zespołów: 29/273 Zbiór Legionów, 29/645 Akta osób i rodzin – zbiór szczątków zespołów, 29/665 Zbiór afiszy i plakatów.

Tomasz Wroński